

**10 класс. 2 тур. Тестовые задания.
(каждый ответ оценивается в 1 балл)**

1. Неолитическая революция это:

- А) изобретение лука и стрел.
- Б) зарождение скотоводства и земледелия.
- В) микролитический способ обработки камня.

2. Боевой клич родовых или племенных ополченцев:

- А) тамга.
- Б) уран.
- В) аят.

3. Титул главы гуннов:

- А) Гуньмо.
- Б) Шаньюй.
- В) Великий хан.

4. Кусок камня, от которого откалывались отщепы или пластины для изготовления каменных орудий.

- А) рубило.
- Б) чоппер.
- В) нуклеус.

5. Традиционной отраслью ремесла кангюев была:

- А) лепная керамика.
- Б) изготовление изделий из кости.
- В) обработка шерсти.

6. Керей и Джанибек являются потомками хана:

- А) Барака.
- Б) Уруса.
- В) Улуг-Мухаммеда.

7. Центральная часть средневекового города, окруженная стенами:

- А) ханака.
- Б) цитадель.
- В) шахристан.

8. Из какой социальной категории мог быть избран хан?

- А) ходжи.
- Б) баи.
- В) султан.

9. Какое сословие составляло национальную аристократию, элиту социальной группы кара-суйек:

- А) султан.
- Б) баи.
- В) бии.

10. Короткий железный меч, который использовали древние скифские, сакские и сарматские воины:

- А) кинжал.
- Б) акинак.
- В) альшпис.

11. В Западнотюркском каганате судебные функции выполняли:

- А) визири, эльтеберы.
- Б) буюруки, тарханы.
- В) ябгу, шады.

12. Переходной период между каменным и бронзовым веком называют:

- А) новокаменным веком.
- Б) медно-каменным веком.
- В) мезолит.

13. Арабский географ, историк. Его труд «Китаб аль-масалик уа-л-мамлик» («Книга о путях и территориях») включает в себя ряд важных сведений о местах расселения тюркоязычных племен кыпчаков, кимаков, огузов и других на территории Казахстана и Средней Азии.

- А) Фадлан.
- Б) Хаукаль.
- В) Хордадбек.

14. Ценные сведения о кангюях оставил китайский историк:

- А) Чжан Цянь.
- Б) Бань Гу.
- В) Сыма Цянь.

15. В X в. ислам объявлен государственной религией в:

- А) Тюркешском каганате.
- Б) Государстве Караханидов.
- В) Государстве Карлуков.

16. Регион скопления наибольшего количества памятников андроновской культуры:

- А) Семиречье.
- Б) Центральный Казахстан.
- В) Южный Казахстан.

17. В 1508-1509 гг. казахам объявили «священную войну»:

- А) Абдулла-хан.
- Б) Абд ар-Рашид-хан.
- В) Мухаммед Шайбани-хан.

18. Административное учреждение по делам управления и судебной системы в ряде мусульманских стран:

- А) курултай.
- Б) миршикар.
- В) диуан.

19. Противник Есим-хана, создавшего угрозу целостности Казахского ханства в первой четверти XVII в.:

- А) Тауекель-хан.

- Б) Турсун-хан
- В) Джангир-хан.

20. Памятники раннего железного века Сарыарки относятся к:

- А) Майэмирской культуре.
- Б) Тасмолинской культуре.
- В) Бегазы-Дандыбаевской культуре.

21. Вторым лицом в военной иерархии гунов после шаньюя считался:

- А) старейшины.
- Б) туменбасы.
- В) военачальники

22. Гунны в сражениях с врагами использовали:

- А) копье и щит.
- Б) стрелы-свистунки.
- В) лук и стрелы, меч.

23. Главный итог восстания под предводительством Срыма-Датулы:

- А) казахам разрешалось переходить на правый берег Урала для кочевки.
- Б) казахи навсегда потеряли право кочевать между Волгой и Уралом.
- В) еще более обострились отношения между Уральским казачеством и казахами.

24. Южный и Юго-Восточный Казахстан вошли в состав улуса:

- А) Джучи.
- Б) Чагатая.
- В) Угэдея.

25. Сыганак в начальный период Казахского ханства играл роль:

- А) столицы.
- Б) торгового центра.
- В) культурного центра.

26. Русский исследователь Китая, синолог. Начиная с 1827 г. он опубликовал ряд сочинений о старом Китае, Монголии, Тибете, Туркестане, причем основывался, главным образом, на китайских источниках.

- А) В.И. Даль.
- Б) Н.И. Бичурин.
- В) П.И. Рычков.

27. Наука, изучающая прошлое человечество по вещественным источникам.

- А) антропология.
- Б) археология.
- В) этнология.

28. Автор легенды о Культегине:

- А) Тоньюкок.
- Б) Бильге каган.
- В) Иоллыг тегин.

29. Распространитель поэзии духовного направления в Казахстане:

- А) Аль-Фараби.

- Б) Сулейман Бакыргани.
- В) Махмуд Кашгари.

30. Налог в виде голов скота в пользу хана или султана назывался:

- А) зякет.
- Б) кушир.
- В) харадж.

**10 сынып.2 айналым.Тест тапсырмалары.
(әр сұрақтың жауабы 1 ұпаймен бағаланады)**

1. Неолиттік революция - бұл:
А) садақ пен жебенің пайда болуы.
Б) мал шаруашылы мен егіншіліктің пайда болуы.
В) тас өңдеудің микролиттік әдісі.
2. Рулас және тайпалас сарбаздардың жеңіске, ерлікке шақыратын айбарлы сөзі:
А) таңба.
Б) ұран.
В) аят.
3. Ғұндардың билеуші лауазымы:
А) Гуньмо.
Б) Шаньюй.
В) Ұлы хан.
4. Құралдар дайындау үшін арнайы өңделген өзектас:
А) шақпақ.
Б) чоппер.
В) нуклеус.
5. Қаңлылардың дәстүрлі кәсіптерінің саласына жатады:
А) жапсырылған керамика жасау.
Б) сүйектен бұйымдар жасау.
В) жүн өңдеу.
6. Керей мен Жәнібек қай ханның ұрпағы болып табылады:
А) Барақ.
Б) Орыс хан.
В) Ұлық Мухаммеда.
7. Ортағасырлық қалалардағы қолөнершілер, саудагерлер мен жасақшылар мекені:
А) ханака.
Б) цитадель.
В) шахристан.
8. Хан – қандай әлеуметтік санаттан сайлана алды:
А) қожа.
Б) бай.
В) сұлтан.
9. Қара сүйек әлеуметтік тобының элитасы, ұлттық аристократияны құраған топ:
А) сұлтан.
Б) бай.
В) би.
10. Көне скиф, сақ, сармат жауынгерлері қолданған қысқа семсер:
А) қанжар.

- Б) ақинақ.
- В) альшпис.

11. Батыс-Түрік қағанатында сот қызметін атқарды:

- А) уәзір, елтеберлер.
- Б) бұйрық, тархандар.
- В) жабғу, шадтар.

12. Тас және қола ғасырының аралығындағы өтпелі кезең аталады:

- А) жаңа тас ғасыры.
- Б) мыс-тас ғасыры.
- В) мезолит.

13. Араб географы, тарихшы. «Китаб әл-масалик уә-л-мамалик» («Жолдар мен аймақтар туралы кітап») атты еңбегінде Қазақстан мен Орта Азиядағы қыпшақтар, қимақтар, оғыздар т.б. тайпалардың орналасуы жөнінде мағұлматтар берген ғалым:

- А) Фадлан.
- Б) Хаукәл.
- В) Хордадбек.

14. Қаңлылар туралы құнды мәлімет қалдырған қытай тарихшысы:

- А) Чжан Цянь.
- Б) Бань Гу.
- В) Сыма Цянь.

15. X ғ. ислам – мемлекеттің діні деп жарияланды:

- А) Түргеш қағанатында.
- Б) Қарахан мемлекетінде.
- В) Қарлұқ мемлекетінде.

16. Андронов мәдениетінің ескерткіштерінің басым бөлігі шоғырланған аймақ:

- А) Жетісу.
- Б) Орталық Қазақстан.
- В) Оңтүстік Қазақстан.

17. 1508-1509 жж. қазақтарға «қасиетті соғыс» жариялаған:

- А) Абдулла хан.
- Б) Абд ар-Рашид хан.
- В) Мухаммед Шайбани хан.

18. Мұсылман елдеріндегі әкімшілік және сот істері жөніндегі әкімшілік мекемелер:

- А) құрылтай.
- Б) миршикар.
- В) диуан.

19. XVII ғасырдың бірінші ширегінде Қазақ хандығының тұтастығына қауіп төндірген Есім ханның қарсыласы:

- А) Тәуекел хан.
- Б) Тұрсын хан
- В) Жәңгір хан.

20. Сарыарқаның ерте темір дәуірі ескерткіштеріне жатады:
А) Майемер мәдениеті.
Б) Тасмола мәдениеті.
В) Беғазы-Дәндібай мәдениеті.
21. Ғұндардың әскери иерархиясында шаныюдан кейін тұрған екінші тұлға:
А) ақсақалдар.
Б) түменбасы.
В) әскербасылар.
22. Ғұндар жаумен соғысқанда қолданды:
А) найза мен қалқан.
Б) ысқырма жебелерді.
В) садақ пен жебе, қылышты.
23. Сырым Датұлы бастаған көтерілістің басты нәтижесі:
А) қазақтарға Оралдың оң жағалауына көшіп-қонуға рұқсат берілді.
Б) қазақтар Еділ мен Орал бойына көшу құқығынан мәңгілікке айырылды.
В) Орал казактары мен қазақтар арасындағы қарым-қатынас одан әрі ушығып кетеді.
24. Оңтүстік және Оңтүстік-шығыс Қазақстан қай ұлыстың құрамына кірді:
А) Жошы.
Б) Шағатай.
В) Үгедей.
25. Қазақ хандығының бастапқы кезеңінде Сығанақ рөлін атқарды:
А) астана.
Б) сауда орталығы.
В) мәдени орталық.
26. Қытайды зерттеген орыс зерттеушісі, синолог. 1827 ж. бастап көне Қытай, Моңғолия, Тибет, Түркістан туралы бірқатар шығармаларды қытай деректері негізінде жариялаған ғалым:
А) В.И. Даль.
Б) Н.И. Бичурин.
В) П.И. Рычков.
27. Адамзаттың өткенін заттай деректер арқылы зерттейтін ғылым саласы:
А) антропология.
Б) археология.
В) этнология.
28. Күлтегін жырының авторы:
А) Тоныкөк.
Б) Білге қаған.
В) Иоллығ тегін.
29. Қазақстандағы рухани бағыттағы поэзияны таратушы:
А) Әл-Фараби.
Б) Сүлеймен Бақырғани.
В) Махмұд Қашқари.

30. Ханның немесе сұлтанның пайдасына шешілген мал басы түріндегі салық:
А) зекет.
Б) құшыр.
В) харадж.